

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ДНІПРОВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою університету

Головою Вченої ради

Сергієм ПІВНЯК

» 27.06.2024 р.

проголошено

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА ВИЩОЇ ОСВІТИ
«Економіка»

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	05 Соціальні та поведінкові науки
СПЕЦІАЛЬНОСТЬ	051 Економіка
РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Перший (бакалаврський) рівень
СТУПІНЬ	Бакалавр
ОСВІТНЯ КВАЛІФІКАЦІЯ	Бакалавр з економіки

Уводиться в дію з 01.09.2024

В.о. ректора

Артем ПАВЛИЧЕНКО

Наказ від 27.06.24 № 19

Дніпро
НТУ «ДП»
2024

ЛИСТ-ПОГОДЖЕННЯ

Центр моніторингу знань та тестування
 протокол № 7 від «14» 06 2024 р.

Директор
 (підпис)

М.М. Одноров
 (ініціали, прізвище)

Відділ внутрішнього забезпечення якості вищої освіти
 протокол № 7 від «14» 06 2024 р.

Начальник відділу
 (підпис)

О.О. Яворська
 (ініціали, прізвище)

Навчально-методичний відділ
 протокол № 7 від «14» 06 2024 р.

Начальник відділу
 (підпис, ініціали, прізвище)

Ю.О. Заболотна

Науково-методична комісія спеціальності 051 Економіка
 Протокол № 12 від «18» червня 2024 р.

Голова науково-методичної комісії спеціальності
 (підпис, ініціали, прізвище)

О.Ю. Чуріканова
 (ініціали, прізвище)

Гарант освітньої програми

 (підпис)

О.Ю. Чуріканова
 (ініціали, прізвище)

Кафедра економіки та економічної кібернетики
 Протокол № 9 від «21» червня 2024 р.

Завідувач кафедри
 (підпис)

О.Ю. Чуріканова
 (ініціали, прізвище)

Декан фінансово-економічного факультету
 (підпис)

К.П. Пілова
 (ініціали, прізвище)

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою у складі:

1. Чуріканова Олена Юріївна, завідувача кафедрою економіки та економічної кібернетики, голова науково-методичної комісії спеціальності 051 Економіка, гарант освітньої програми
2. Кабаченко Дмитро Васильович, доцент кафедри економіки та економічної кібернетики, гарант освітньої програми, член робочої групи.
3. Приходченко Оксана Юріївна, доцент кафедри економіки та економічної кібернетики, член робочої групи
4. Єрак Олександр Володимирович студент четвертого року навчання освітньо-професійної програми «Економіка» (спеціальність 051 Економіка) першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної форми навчання.
5. Кочура Денис Віталійович– аспірант III-го року навчання за спеціальністю 051 Економіка кафедри економіки та економічної кібернетики

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів

1. Т.А. Юревич , директор ТОВ «Експерт-груп»
2. Є.С. Скрипка, директор ТОВ КПД «Консалтинг»
3. А.П. Алпатов, доктор технічних наук, професор, член-кореспондент НАНУ, завідувач відділу системного аналізу та проблем керування ІТМ НАНУ і ДКАУ
4. В. Соломко, кандидат економічних наук, голова відділення економіки і фінансування інженерної діяльності Академії інженерних наук України
5. Д. Капінус, директор ТОВ «Арагон»

ЗМІСТ

ВСТУП.....	5
1 ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ.....	6
2 ОBOB'ЯЗКОВІ КОМПЕТЕНТНОСТІ	11
3 НОРМАТИВНИЙ ЗМІСТ ПІДГОТОВКИ, СФОРМУЛЬОВАНИЙ У ТЕРМІНАХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ.....	12
4 РОЗПОДІЛ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМИ КОМПОНЕНТАМИ	14
5 РОЗПОДІЛ ОБСЯГУ ПРОГРАМИ ЗА ОСВІТНІМИ КОМПОНЕНТАМИ.....	18
6 СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА.....	20
7. МАТРИЦІ ВІДПОВІДНОСТІ.....	22
8 ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ	24

ВСТУП

Освітньо-професійна програма розроблена на основі Стандарту вищої освіти підготовки бакалаврів спеціальності 051 Економіка.

Освітньо-професійна програма використовується під час:

- ліцензування спеціальності та акредитації освітньої програми;
- складання навчальних планів;
- формування робочих програм навчальних дисциплін, силабусів, програм практик, індивідуальних завдань;
- формування індивідуальних навчальних планів студентів;
- розроблення засобів діагностики якості вищої освіти;
- атестації бакалаврів спеціальності 051 Економіка;
- визначення змісту навчання в системі перепідготовки та підвищення кваліфікації;
- професійної орієнтації здобувачів фаху;
- зовнішнього контролю якості підготовки фахівців.

Користувачі освітньо-професійної програми:

- здобувачі вищої освіти, які навчаються в НТУ «ДП»;
- викладачі НТУ «ДП», які здійснюють підготовку бакалаврів спеціальності 051 Економіка;
- екзаменаційна комісія спеціальності 051 Економіка;
- приймальна комісія НТУ «ДП».

Освітньо-професійна програма поширюється на кафедри університету, які беруть участь у підготовці фахівців ступеня бакалавра спеціальності 051 Економіка.

1 ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

1.1 Загальна інформація	
Повна закладу вищої освіти та інститут (факультет)	Національний технічний університет «Дніпровська політехніка» Навчально-науковий інститут економіки Фінансово-економічний факультет
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Ступінь вищої освіти: бакалавр Освітня кваліфікація: бакалавр з економіки
Офіційна назва освітньої програми	«Економіка»
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра – одиничний, 240 кредитів ЄКТС або подвійний для здобувачів, які виконують умови Меморандуму про взаємопорозуміння щодо програми подвійних дипломів між Вільнюським технічним університетом імені Гедімінаса та Національним технічним університетом «Дніпровська політехніка». Термін навчання за освітньо-професійною програмою на основі повної загальної середньої освіти становить 3 роки 10 місяців.
Наявність акредитації	Сертифікат про акредитацію спеціальності: Серія УД № 04002542 від 22 травня 2018 року. Відповідно до рішення Акредитаційної комісії від 31 березня 2015 року, протокол № 115 (наказ МОН України від 14.04.2015 року № 533л), (на підставі наказу МОН України від 19.12.2016 року № 1565). Строк дії сертифіката до 01 липня 2025 року.
Цикл/рівень	НРК України – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень
Передумови	Наявність повної загальної середньої освіти. Особливості вступу на освітню програму визначаються Правилами прийому до Національного технічного університету «Дніпровська політехніка», що затверджені Вченою радою
Мова(и) викладання	Українська Англійська – під час навчання за програмою подвійних дипломів у партнерському університеті «Вільнюський технічний університет ім. Гедімінаса»
Термін дії освітньої програми	Термін не може перевищувати 3 роки 10 місяців та/або період акредитації. Освітня програма підлягає перегляду та доопрацюванню відповідно до змін нормативної бази України в сфері вищої освіти, але не рідше одного разу на рік.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	Інформаційний пакет за спеціальністю: https://ekit.nmu.org.ua/ua/ Освітні програми НТУ «Дніпровська політехніка»: http://www.nmu.org.ua/ua/content/infrastructure/structural_divisions/science_met_dep/educational_programs/
1.2 Мета освітньої програми	

<p>Метою освітньої програми відповідно до Стратегічного плану розвитку університету та його місії є підготовка фахівців на засадах академічної доброчесності, загальнолюдських цінностей, національної ідентичності, які володіють сучасним економічним мисленням, теоретичними знаннями і практичними навичками, універсальними і професійними компетентностями щодо аналізу взаємозв'язків в економічних системах (в тому числі знань та навичок використання методів та інформаційних технологій аналізу економічних даних, підтримки прийняття рішень та організації електронного бізнесу), необхідними для розв'язання завдань предметної області.</p>	
1.3 Характеристика освітньої програми	
Предметна область	<p>05 Соціальні та поведінкові науки / 051 Економіка</p> <p>цілі освітньої програми: надання студентам знань та формування навичок в галузі економіки для:</p> <ul style="list-style-type: none"> – розуміння основних економічних принципів та закономірностей, – можливості оцінювання економічних процесів та явищ, – аналізу ринків, – вирішення економічних проблем та прийняття рішення в умовах нестабільності та змін, – формування критичного мислення та розвиток аналітичних навичок, – формування вмінь і навичок з проведення досліджень та аналізу економічних процесів. <p>об'єкт вивчення та професійної діяльності: закономірності функціонування та розвитку соціально-економічних систем, соціально-економічних процесів, їх моделювання, прогнозування та регулювання, мотивація і поведінка економічних суб'єктів.</p> <p>теоретичний зміст предметної області: поняття, категорії, концепції, принципи економічних наук;</p> <p>методи, методики та технології навчання: загальнонаукові методи пізнання та дослідницької діяльності, математичні та статистичні методи економічного аналізу, економіко-математичне моделювання, інформаційно-комунікаційні технології досліджень,</p> <ul style="list-style-type: none"> – інструменти та обладнання: сучасне інформаційно-комунікаційне обладнання, інформаційні системи та програмні продукти (MS Office, MASTER: Бухгалтерія, SPSS, STATISTICA, MATLAB, MathCad, Maxima), що застосовуються у професійній діяльності
Орієнтація освітньої програми	<p>Освітньо-професійна, прикладна.</p> <p>Програма орієнтується на сучасні професійні та наукові досягнення в галузі економіки, враховує специфіку роботи економічної служби підприємства різних форм власності, орієнтує на актуальні напрями економічної діяльності, в рамках яких студент визначає професійну та наукову кар'єру</p>
Основний фокус освітньої програми	<p>Спеціальна освіта в галузі 05 Соціальні та поведінкові науки / спеціальності 051 Економіка</p> <p>Програма ґрунтується на формуванні та розвитку професійної компетентності за рахунок синтезу знань з економіки, математичних методів і моделей та інформаційних технологій для здійснення діяльності в галузі економічних відносин.</p>

	Ключові слова: економіка, управління, соціально-економічні системи, економіко-математичне моделювання, методи прийняття рішень, інформаційні системи в економіці.
Особливості програми	Освітньо-професійна програма узгоджена з програмою підготовки бакалаврів соціальних наук з економіки Вільнюського технічного університету імені Гедімінаса, надаючи можливість участі у програмі подвійних дипломів. Програма включає вивчення принципів економічної інженерії, які поєднують аналіз економічних процесів та інженерні підходи для вирішення економічних задач у тому числі в галузі інвестиційної економіки. Крім того, студенти опановують сучасні мови програмування, такі як Python, для аналізу даних, економетричного аналізу та розробки програмних рішень.
1.4 Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти після завершення навчання за цією освітньо-професійною програмою може працювати на посадах, що зазначені в Національному класифікаторі України «Класифікатор професій ДК 003:2010» (зі змінами): Бакалавр з економіки за Національним класифікатором України «Класифікатор професій» ДК 003:2010 2441.2 Аналітик з інвестицій 2441.2 Аналітик з кредитування 3434 Асистент економіста-статистика 2441.2 Економіст 2441.2 Економіст з бухгалтерського обліку та аналізу господарської діяльності 2441.2 Економіст з міжнародної торгівлі 2441.2 Економіст з планування 2441.2 Економіст з податків і зборів 2412.2 Економіст з праці 2441.2 Економіст з фінансової роботи 2441.2 Економіст із ціноутворення 2441.2 Економіст обчислювального (інформаційно-обчислювального) центру 2122.2 Економіст-статистик
Подальше навчання	Можливість навчання за кваліфікаційними рівнями: НРК України – 7, рівень FQ-EHEA – другий цикл, EQF-LLL – 7 рівень
1.5 Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Викладання здійснюється на основі студентоцентрованого підходу та проблемно-орієнтованого навчання, а також навчання через практику. Аудиторна робота побудована у вигляді лекцій та практичних занять, лабораторних робіт, семінарів, проведення індивідуальних занять, проходження практики, консультацій з викладачами, самонавчання в системі Moodle.
Оцінювання	Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за рейтинговою шкалою (прохідні бали 60...100) та за інституційною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»), що використовується для конвертації оцінок мобільних студентів. Оцінювання включає весь спектр контрольних процедур у залежності від компетентнісних характеристик (знання, уміння/навички, комунікація, автономія та відповідальність) результатів навчання, досягнення яких контролюється. Результати навчання студента, що відображають досягнутий ним рівень компетентностей відносно очікуваних, ідентифікуються та вимірюються під час контрольних заходів за допомогою критеріїв, що

	<p>корелюються з описами кваліфікаційних рівнів Національної рамки кваліфікацій і характеризують співвідношення вимог до рівня компетентностей і показників оцінки за рейтинговою шкалою.</p> <p>Підсумковий контроль з навчальних дисциплін здійснюється за результатами поточного контролю або/та оцінюванням виконання комплексної контрольної роботи або/та усних відповідей.</p> <p>Оцінювання результатів проводиться відповідно до Положення університету про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти http://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/Regulations_on_evaluation_of_educational_results.pdf</p>
Форма випускної атестації	<p>Атестація здобувачів вищої освіти здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи.</p> <p>Кваліфікаційна робота передбачає розв'язання складного спеціалізованого завдання або практичної проблеми з економіки, що характеризується комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням теорій та методів економічної науки.</p> <p>Кваліфікаційна робота не повинна містити академічного плагіату, фабрикації та фальсифікації. Робота перевіряється на наявність плагіату згідно з процедурою, визначеною системою забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти університету.</p> <p>Кваліфікаційна робота розміщується у репозиторії університету.</p> <p>Захист кваліфікаційної роботи відбувається прилюдно на засіданні екзаменаційної комісії.</p> <p>Для студентів, які беруть участь у програмі подвійних дипломів з Вільнюським технічним університетом імені Гедимінаса, захист кваліфікаційної роботи відбувається в обох закладах – в Національному технічному університеті «Дніпровська політехніка» та Вільнюському технічному університеті імені Гедимінаса.</p>
1.6 Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Специфічні характеристики кадрового забезпечення	<p>Проведення аудиторних занять, здійснення керівництва курсовими, кваліфікаційними роботами, науковими дослідженнями здійснюється науково-педагогічними працівниками, рівень наукової і професійної активності кожного з яких засвідчується виконанням не менше чотирьох видів та результатів з перелічених у Ліцензійних умовах провадження освітньої діяльності, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 березня 2021 р. № 365).</p> <p>Фахові дисципліни викладають доктори та кандидати наук відповідної спеціальності. Наукові інтереси науково-педагогічних працівників відповідають дисциплінам, що ними викладаються.</p> <p>Викладачі, задіяні в навчальному процесі, регулярно проходять підвищення кваліфікації та стажування, що підтверджується відповідними сертифікатами. Частина викладачів має досвід практичної роботи за фахом.</p> <p>До проведення аудиторних занять також залучаються професіонали-практики.</p>
Специфічні характеристики матеріально-технічного забезпечення	<p>Матеріально-технічне забезпечення навчального процесу відповідає технологічним вимогам щодо забезпечення провадження освітньої діяльності для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти відповідно до Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності.</p> <p>Наявне матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу дозволяє проведення на високому рівні всіх видів навчальної, практичної і науково-дослідницької роботи студентів. Лекційні аудиторії та аудиторії для</p>

	<p>практичних занять оснащені необхідним обладнанням для візуалізації навчального матеріалу та демонстрації графічних, відео- та аудіоматеріалів. У всіх аудиторіях наявний вільний доступ до мережі Інтернет для забезпечення інтерактивної комунікації викладача та студентів. Комп'ютерні класи укомплектовані необхідною технікою та програмним забезпеченням за дисциплінами навчального плану. Усі комп'ютери об'єднані у локальну мережу і підключені до мережі Інтернет.</p> <p>Студенти забезпечені обладнанням, устаткуванням та програмним забезпеченням спеціалізованих комп'ютерних лабораторій, що забезпечують виконання навчального плану освітніх програм</p>
<p>Специфічні характеристики інформаційного та навчально-методичного забезпечення</p>	<p>Використання віртуального навчального середовища Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» та авторських розробок науково-педагогічних працівників.</p> <p>Всі студенти мають необмежений доступ до мережі Internet та комп'ютерних класів зі спеціалізованим програмним забезпеченням.</p> <p>Бібліотека університету забезпечена вітчизняними і закордонними фаховими періодичними виданнями відповідного або спорідненого профілю, зокрема в електронному вигляді. Наявний доступ до баз даних періодичних наукових видань англійською мовою відповідного або спорідненого профілю.</p> <p>На платформі дистанційної освіти (Moodle, OneDrive) та вебсторінці випускової кафедри розміщені освітні програми, навчальні плани, навчально-методичні матеріали, робочі програми дисциплін, програми з усіх видів практичної підготовки, методичних матеріалів для проведення підсумкової атестації здобувачів вищої освіти, методичне забезпечення самостійної роботи, методичні матеріали для проведення атестації здобувачів, навчальні посібники, тощо.</p>
1.7 Академічна мобільність	
<p>Національна кредитна мобільність</p>	<p>Можливість укладання угод про академічну мобільність, про подвійну атестацію тощо</p>
<p>Міжнародна кредитна мобільність</p>	<p>Для здобувачів вищої освіти, що навчаються за даною освітньою програмою, є такі можливості міжнародної кредитної мобільності:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Участь у програмах міжнародної академічної кредитної мобільності Erasmus+ K107 з такими університетами: <ul style="list-style-type: none"> – Вільнюським технічним університетом імені Гедемінаса (Литва) за програмою подвійних дипломів, яка передбачає навчання протягом мінімум двох семестрів у Вільнюському технічному університеті імені Гедемінаса та захист кваліфікаційної роботи в кожному закладі вищої освіти; – Вроцлавською банківською школою (Польща); – Університетом економіки м. Катовіце (Польща) – планується до подання наступного року; – Університетом Хаену (Іспанія); – Університет Ройтлінгену (ФРН). 2. Стипендія Баден-Вюртемберг (Baden-Wurtemberg) – Університет Еслінгену (ФРН). 3. Програма турецьких обмінів Мевлана (Туреччина). 4. Літні школи.
<p>Навчання іноземних здобувачів вищої освіти</p>	<p>Можливе навчання іноземних здобувачів вищої освіти відповідно до Меморандуму про взаєморозуміння щодо програми подвійних дипломів між Вільнюським технічним університетом імені Гедемінаса та Національним технічним університетом «Дніпровська політехніка».</p>

2 ОBOB'ЯЗКОВІ КОМПЕТЕНТНОСТІ

Інтегральна компетентність бакалавра зі спеціальності 051 Економіка – здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в економічній сфері, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки.

2.1 Загальні компетентності за стандартом вищої освіти

Шифр	Компетентності
1	2
ЗК1	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні
ЗК2	Здатність зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
ЗК3	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК4	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК5	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
ЗК6	Здатність спілкуватися іноземною мовою.
ЗК7	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
ЗК8	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК9	Здатність до адаптації та дій в новій ситуації.
ЗК10	Здатність бути критичним і самокритичним.
ЗК11	Здатність приймати обґрунтовані рішення.
ЗК12	Навички міжособистісної взаємодії.
ЗК13	Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
ЗК 14	Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності

2.2 Спеціальні компетентності

2.2.1 Спеціальні компетентності за стандартом вищої освіти

Шифр	Компетентності
1	2
СК1	Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях.
СК2	Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності з чинними нормативними та правовими актами.
СК3	Розуміння особливостей провідних наукових шкіл та напрямів економічної науки.
СК4	Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.
СК5	Розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.
СК6	Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.

<i>Шифр</i>	<i>Компетентності</i>
<i>1</i>	<i>2</i>
СК7	Здатність застосовувати комп'ютерні технології та програмне забезпечення з обробки даних для вирішення економічних завдань, аналізу інформації та підготовки аналітичних звітів.
СК8	Здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері економічних та соціально-трудових відносин.
СК9	Здатність прогнозувати на основі стандартних теоретичних та економетричних моделей соціально-економічні процеси.
СК10	Здатність використовувати сучасні джерела економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів.
СК11	Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.
СК12	Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.
СК13	Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, оцінку їх конкурентоспроможності.
СК14	Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.

2.2.2 Спеціальні компетентності з урахуванням особливостей освітньої програми

<i>Шифр</i>	<i>Компетентності</i>
<i>1</i>	<i>2</i>
СК15	Здатність застосовувати інженерні підходи для аналізу та вирішення економічних задач на основі кількісних методів.
СК16	Здатність ефективно використовувати мову програмування Python для розробки програмних рішень, автоматизації завдань та аналізу економічних даних, що включає інтерпретацію результатів економетричних аналізів, виконаних за допомогою Python, та використання їх для обґрунтування економічних рішень.

3 НОРМАТИВНИЙ ЗМІСТ ПІДГОТОВКИ, СФОРМУЛЬОВАНИЙ У ТЕРМІНАХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Кінцеві, підсумкові та інтегративні результати навчання бакалавра зі спеціальності 051 Економіка, що визначають нормативний зміст підготовки і корелюються з переліком загальних і спеціальних компетентностей, наведено нижче.

<i>Шифр</i>	<i>Результати навчання</i>
<i>1</i>	<i>2</i>
РН1	Асоціювати себе як члена громадянського суспільства, наукової спільноти, визнавати верховенство права, зокрема у професійній діяльності, розуміти і вміти користуватися власними правами і свободами, виявляти повагу до прав і свобод інших осіб, зокрема, членів колективу
РН2	Відтворювати моральні, культурні, наукові цінності, примножувати досягнення суспільства в соціально-економічній сфері, пропагувати ведення здорового способу життя.

1	2
PH3	Знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки
PH4	Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем.
PH5	Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).
PH6	Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності.
PH7	Пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки.
PH8	Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.
PH9	Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.
PH10	Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.
PH11	Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин.
PH12	Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.
PH13	Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.
PH14	Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.
PH15	Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.
PH16	Вміти використовувати дані, надавати аргументацію, критично оцінювати логіку та формувати висновки з наукових та аналітичних текстів з економіки.
PH17	Виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем в однієї або декількох професійних сферах з врахуванням ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.
PH18	Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність.
PH19	Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення соціально-економічних завдань, підготовки та представлення аналітичних звітів.
PH20	Оволодіти навичками усної та письмової професійної комунікації державною та іноземною мовами.
PH21	Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.
PH22	Демонструвати гнучкість та адаптивність у нових ситуаціях, у роботі із новими об'єктами, та у невизначених умовах.
PH23	Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення.

<i>1</i>	<i>2</i>
PH24	Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та свідомо на основі етичних принципів, цінувати та поважати культурне різноманіття, індивідуальні відмінності людей.
Спеціальні результати навчання з урахуванням особливостей освітньої програми	
PH25	Застосовувати кількісні методи та інженерні підходи для моделювання, аналізу та оптимізації під час вирішення економічних задач, у тому числі в галузі інвестиційної економіки, та проводити аналіз, використовуючи інженерні принципи для прийняття обґрунтованих рішень.
PH26	Застосовувати мову програмування Python для розробки програмних рішень, автоматизації задач та аналізу економічних даних.

4 РОЗПОДІЛ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМИ КОМПОНЕНТАМИ

Шифр РН	Результати навчання	Найменування освітніх компонентів
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
PH1	Асоціювати себе як члена громадянського суспільства, наукової спільноти, визнавати верховенство права, зокрема у професійній діяльності, розуміти і вміти користуватися власними правами і свободами, виявляти повагу до прав і свобод інших осіб, зокрема, членів колективу	Ціннісні компетенції фахівця; Правознавство; Правові аспекти економічної діяльності
PH2	Відтворювати моральні, культурні, наукові цінності, примножувати досягнення суспільства в соціально-економічній сфері, пропагувати ведення здорового способу життя.	Ціннісні компетенції фахівця; Цивілізаційні процеси в українському суспільстві; Фізична культура і спорт
PH3	Знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки	Історія економіки та економічної думки; Мікроекономіка; Макроекономіка;
PH4	Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем.	Історія економіки та економічної думки; Мікроекономіка; Макроекономіка; Економіка праці та соціально-трудова відносини; Національна та інституціональна економіка; Ціноутворення; Бухгалтерський облік та звітність організацій; Основи організації бізнесу
PH5	Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами	Вища математика; Теорія ймовірностей та математична статистика Економетрика; Менеджмент; Інформатика;

1	2	3
	(індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).	Економічна статистика; Економіка праці та соціально-трудова відносина; Економіко-математичне моделювання; Економічний аналіз; Національна та інституціональна економіка; Ціноутворення; Управління проектами; Виробнича практика за спеціальністю; Передатестаційна практика; Виконання кваліфікаційної роботи; Правознавство;
PH6	Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності.	Мікроекономіка; Макроекономіка; Менеджмент; Національна та інституціональна економіка; Виробнича практика за спеціальністю; Передатестаційна практика; Виконання кваліфікаційної роботи
PH7	Пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки.	Вища математика; Теорія ймовірностей та математична статистика; Прогнозування соціально-економічних процесів; Мікроекономіка; Макроекономіка; Національна та інституціональна економіка; Економетрика; Історія економіки та економічної думки; Зовнішня економічна діяльність
PH8	Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.	Електронна економіка; Економічна статистика; Економіко-математичне моделювання; Економетрика; Економічний аналіз; Прогнозування соціально-економічних процесів
PH9	Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.	Мікроекономіка; Макроекономіка; Національна та інституціональна економіка; Регіональна економіка; Зовнішня економічна діяльність
PH10	Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначити функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.	Економічна статистика; Економічний аналіз; Бухгалтерський облік та звітність організацій; Ціноутворення; Управління проектами; Маркетинг; Виробнича практика за спеціальністю; Передатестаційна практика; Виконання кваліфікаційної роботи; Інвестиційна економіка

1	2	3
PH11	Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин.	Національна та інституціональна економіка; Економіка праці та соціально-трудова відносина; Регіональна економіка; Макроекономіка; Зовнішня економічна діяльність; Передатестаційна практика; Виконання кваліфікаційної роботи
PH12	Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.	Економіка праці та соціально-трудова відносина; Ознайомча практика; Виробнича практика за спеціальністю; Передатестаційна практика; Виконання кваліфікаційної роботи; Курсова робота з економіко-математичного моделювання;
PH13	Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.	Вища математика; Економетрика; Електронна економіка; Економіка праці та соціально-трудова відносина; Бухгалтерський облік та звітність організацій; Ціноутворення; Маркетинг; Економічний аналіз; Економічна статистика; Передатестаційна практика; Виконання кваліфікаційної роботи; Курсова робота з економіко-математичного моделювання;
PH14	Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.	Ціннісні компетенції фахівця; Економіка праці та соціально-трудова відносина; Передатестаційна практика; Виконання кваліфікаційної роботи
PH15	Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.	Економетрика; Менеджмент; Курсова робота з економетрики; Ознайомча практика; Виробнича практика за спеціальністю; Передатестаційна практика; Виконання кваліфікаційної роботи
PH16	Вміти використовувати дані, надавати аргументацію, критично оцінювати логіку та формувати висновки з наукових та аналітичних текстів з економіки.	Вища математика; Теорія ймовірностей та математична статистика; Електронна економіка; Курсова робота з економіко-математичного моделювання; Курсова робота з економетрики; Економетрика; E-Commerce background and E-payment systems; Виконання кваліфікаційної роботи
PH17	Виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем в одній або декількох професійних сферах з	Прогнозування соціально-економічних процесів; Електронна економіка; Ціноутворення; Управління проектами;

1	2	3
	врахуванням ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.	Маркетинг; Економічний аналіз; Принципи інженерії
PH18	Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність.	Економіка праці та соціально-трудові відносини; Правознавство; Правові аспекти економічної діяльності
PH19	Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення соціально-економічних завдань, підготовки та представлення аналітичних звітів.	Інформатика; Електронна економіка; Економічна статистика; Економіко-математичне моделювання; Економетрика; Прогнозування соціально-економічних процесів; E-Commerce background and E-payment systems Ознайомча практика; Виробнича практика за спеціальністю; Передатестаційна практика; Виконання кваліфікаційної роботи Курсова робота з економетрики
PH20	Оволодіти навичками усної та письмової професійної комунікації державною та іноземною мовами.	Українська мова; Іноземна мова професійного спрямування (англійська/німецька/французька)
PH21	Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.	Вища математика; Теорія ймовірностей та математична статистика; Менеджмент; Основи організації бізнесу; Електронна економіка; Бухгалтерський облік та звітність організацій; Економічний аналіз; Економіко-математичне моделювання; E-Commerce background and E-payment systems Ознайомча практика; Виробнича практика за спеціальністю; Передатестаційна практика; Виконання кваліфікаційної роботи
PH22	Демонструвати гнучкість та адаптивність у нових ситуаціях, у роботі із новими об'єктами, та у невизначених умовах.	Іноземна мова професійного спрямування (англійська/німецька/французька) Курсова робота з економіко-математичного моделювання; Курсова робота з економетрики; Передатестаційна практика; Менеджмент; Цивільна безпека; Виробнича практика за спеціальністю; Виконання кваліфікаційної роботи
PH23	Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення.	Вища математика; Теорія ймовірностей та математична статистика; Курсова робота з економіко-математичного моделювання; Курсова робота з економетрики; Ціннісні компетенції фахівця; Ознайомча практика;

1	2	3
		Виробнича практика за спеціальністю; Передатестаційна практика; Виконання кваліфікаційної роботи
RH24	Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та свідомо на основі етичних принципів, цінувати та поважати культурне різноманіття, індивідуальні відмінності людей.	Цивілізаційні процеси в українському суспільстві; Ціннісні компетенції фахівця; Цивільна безпека; Виробнича практика за спеціальністю; Передатестаційна практика;
RH25	Застосовувати кількісні методи та інженерні підходи для моделювання, аналізу та оптимізації під час вирішення економічних задач, у тому числі в галузі інвестиційної економіки, та проводити аналіз, використовуючи інженерні принципи для прийняття обґрунтованих рішень.	Принципи інженерії; Інвестиційна економіка
RH26	Застосовувати мову програмування Python для розробки програмних рішень, автоматизації задач та аналізу економічних даних.	Мова програмування Python Аналіз даних з використанням Python
2 ВИБІРКОВА ЧАСТИНА		
Визначається завдяки вибору здобувачами навчальних дисциплін із запропонованого переліку		

5 РОЗПОДІЛ ОБСЯГУ ПРОГРАМИ ЗА ОСВІТНІМИ КОМПОНЕНТАМИ

Шифр	Освітній компонент	Обсяг, кред.	Підсум. контр.	Розподіл за чвертями
1	2	3	4	6
1	ОБОВ'ЯЗКОВА ЧАСТИНА	180		
1.1	Цикл загальної підготовки	30		
31	Українська мова	3,0	іс	2
32	Цивілізаційні процеси в українському суспільстві	3,0	дз	4
33	Іноземна мова професійного спрямування (англійська/ німецька/ французька)	6,0	іс	1;2;3;4
34	Фізична культура і спорт	6,0	дз	1;2;3;4; 5;6;7;8
35	Ціннісні компетенції фахівця	6,0	іс	7,8
36	Правознавство	3,0	дз	6

<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>6</i>
37	Цивільна безпека	3,0	іс	14
1.2	Цикл спеціальної підготовки	150		
<i>1.2.2</i>	<i>Фахові дисципліни за спеціальністю</i>	<i>108,0</i>		
Ф1	Основи організації бізнесу	3,0	іс	1;2
Ф2	Історія економіки та економічної думки	3,0	іс	1;2
Ф3	Вища математика	7,0	іс	1;2
Ф4	Інформатика	6,0	іс	1;2
Ф5	Теорія ймовірностей та математична статистика	5,0	іс	3;4
Ф6	Мікроекономіка	5,0	іс	3;4
Ф7	Менеджмент	3,0	дз	1
Ф8	Економічна статистика	4,0	дз	3;4
Ф9	Регіональна економіка	3,0	дз	8
Ф10	Макроекономіка	5,0	іс	5;6
Ф11	Економіко-математичне моделювання	7,0	іс	5;6
Ф12	Бухгалтерський облік та звітність організацій	4,0	іс	5;6
Ф13	Курсова робота з економіко-математичного моделювання	0,5	дз	6
Ф14	Економіка праці та соціально-трудові відносини	4,0	дз	7
Ф15	Зовнішня економічна діяльність	3,0	дз	5
Ф16	Економетрика	6,0	іс	7;8
Ф17	Економічний аналіз	4,0	іс	8
Ф18	Курсова робота з економетрики	0,5	дз	8
Ф19	Правові аспекти економічної діяльності	3,0	дз	9
Ф20	Прогнозування соціально-економічних процесів	5,0	іс	9;10
Ф21	Маркетинг	4,0	дз	10
Ф22	Електронна економіка	6,0	іс	11;12
Ф23	Управління проектами	3,0	іс	10
Ф24	Ціноутворення	5,0	іс	11;12
Ф25	Національна та інституціональна економіка	4,0	іс	11;12
Ф26	E-Commerce background and E-payment systems	5,0	іс	11, 12
<i>1.2.3</i>	<i>Спеціальні освітні компоненти за освітньою програмою</i>	<i>12,0</i>		
С1	Принципи інженерії	3,0	дз	3
С2	Мова програмування Python	3,0	іс	8
С3	Аналіз даних з використанням Python	3,0	іс	9
С4	Інвестиційна економіка	3,0	іс	13
<i>1.3</i>	<i>Практична підготовка за спеціальністю та атестація</i>	<i>30,0</i>		
П1	Ознайомча практика	6,0	дз	4
П2	Виробнича практика за спеціальністю	6,0	дз	12
П3	Передатестаційна практика	3,0	дз	16
КР	Виконання кваліфікаційної роботи	15,0		16
	ВИБІРКОВА ЧАСТИНА	60		
В	Визначається завдяки вибору здобувачами навчальних дисциплін із запропонованого переліку			
	Разом за обов'язковою та вибірковою частинами	240		

6 СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА

Послідовність навчальної діяльності здобувача за обов'язковою частиною освітньої програми подана нижче.

Курс	Семестр	Чверть	Шифри освітніх компонентів	Річний обсяг, кредити	Кількість освітніх компонент, що викладаються протягом		
					чверті	семестру	навчального року
1	2	3	4	5	6	7	8
1	1	1	33; 34; Ф1;Ф2; Ф3; Ф4; Ф7	60	7	8	14
		2	31; 33; 34; Ф1;Ф2; Ф3; Ф4		7		
	2	3	33; 34; Ф5; Ф6;Ф8; С1		6	8	
		4	32; 33; 34; Ф5; Ф6; Ф8; П1		7		
2	3	5	34;Ф10; Ф11; Ф12; Ф15	60	5	7	14
		6	34; 36; Ф10; Ф11; Ф12; Ф13; (В)		5		
	4	7	34; 35; Ф14; Ф16; (В)		4	8	
		8	34; 35;Ф9;Ф16; Ф17; Ф18; С2		7		
3	5	9	Ф19; Ф20; С3	60	3	5	10
		10	Ф20; Ф21; Ф23; (В)		3		
	6	11	Ф24; Ф25; Ф26; Ф22; (В)		4	5	
		12	Ф24; Ф25; Ф26; Ф22; П2; (В)		5		
4	7	13	С4; (В)	60	1	2	4
		14	37; (В)		1		
	8	15	(В)			2	
		16	П3; КР		2		

Примітка:

Фактична кількість освітніх компонент у чвертях та семестрах з урахуванням вибіркових навчальних дисциплін визначається після обрання навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти

Таблиця 2. Матриця відповідності результатів навчання компонентам освітньої програми

		Компоненти освітньої програми																																																								
		31	32	33	34	35	36	37	Ф1	Ф2	Ф3	Ф4	Ф5	Ф6	Ф7	Ф8	Ф9	Ф10	Ф11	Ф12	Ф13	Ф14	Ф15	Ф16	Ф17	Ф18	Ф19	Ф20	Ф21	Ф22	Ф23	Ф24	Ф25	Ф26	С1	С2	С3	С4	П1	П2	П3	КР																
Результати навчання	PH1					+	+																				+																															
	PH2		+			+																																																				
	PH3																																																									
	PH4									+		+			+				+		+			+											+																							
	PH5							+						+		+					+					+										+		+					+	+		+												
	PH6														+	+				+																								+	+		+											
	PH7										+			+					+											+																												
	PH8														+						+				+						+																											
	PH9															+			+		+																																					
	PH10														+	+						+										+			+							+			+		+		+									
	PH11																		+		+																												+	+								
	PH12																						+	+																					+	+		+	+									
	PH13												+				+						+	+																										+	+							
	PH14						+																	+																										+	+							
	PH15																+									+																									+	+						
	PH16																								+																											+						
	PH17																											+				+		+		+																						
	PH18																										+				+																											
	PH19																	+			+					+				+																			+	+	+		+					
	PH20		+																																																							
	PH21																																																	+	+	+		+				
	PH22																																																					+	+	+		
	PH23																																																			+	+	+		+		
	PH24																																																				+	+				
	PH25																																																			+	+					
	PH26																																																						+	+		

8 ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

Програма розроблена з урахуванням нормативних та інструктивних матеріалів міжнародного, галузевого та державного рівнів:

1. Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затверджене Наказом Міністерства освіти і науки України від 11 липня 2019 року № 977. Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 08 серпня 2019 р. за № 880/33851. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0880-19>.

2. Критерії оцінювання якості освітньої програми. Додаток до Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти (пункт 6 розділу I). URL: <https://naqa.gov.ua/wp-content/uploads/2019/09/Критерії.pdf>.

3. Квіт Сергій. Дорожня карта реформування вищої освіти України. Освітня політика. Портал громадських експертів. URL: <http://education-ua.org/ua/articles/1159-dorozhnya-karta-reformuvannya-vishchoji-osviti-ukrajini>

4. Глосарій. Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти. URL: <https://naqa.gov.ua/wp-content/uploads/2020/01/%d0%93%d0%bb%d0%be%d1%81%d0%b0%d1%80%d1%96%d0%b9.pdf>

5. Довідник користувача ЄКТС URL: http://mdu.in.ua/Ucheb/dovidnik_koristuvacha_ekts.pdf.

6. Закон України «Про вищу освіту» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.

7. Закон України «Про освіту» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.

8. Лист Міністерства освіти і науки України від 28.04.2017 № 1/9–239 щодо використання у роботі закладів вищої освіти примірних зразків освітніх програм.

9. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 01.06.2016 № 600 (зі змінами).

10. Стандарт вищої освіти підготовки бакалавра зі спеціальності 051 Економіка. СВО-2018. Київ : МОН України, 2018. 20 с.

11. Постанова Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-p/page>.

12. Лист Міністерства освіти і науки України від 05.06.2018 № 1/9-377 щодо надання роз'яснень стосовно освітніх програм.

13. Стратегія розвитку Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» / Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка». Дніпро: НТУ «ДП», 2019. 7 с.

14. Положення про організацію атестації здобувачів вищої освіти НТУ «Дніпровська політехніка» / М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т. Дніпро : НТУ «ДП», 2018. 44 с.

15. Положення про організацію освітнього процесу Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» (із змінами та доповненнями

від 28.05.2020 та 07.03.2023, затвердженими Вченою радою університету) / Мін-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т. Дніпро : НТУ «ДП», 2023. 52 с.

16. Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка (із змінами та доповненнями від 18.09.2018, 11.12.2018 та 08.12.2021, затвердженими Вченою радою університету) / Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка». Дніпро : НТУ «ДП», 2021. 31 с.

17. Положення про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті «Дніпровська політехніка» » (із змінами та доповненнями, затвердженими Вченою радою університету від 26.03.2019). Дніпро : НТУ «ДП», 2019. 12 с.

18. Положення про формування переліку та обрання навчальних дисциплін студентами НТУ «Дніпровська політехніка» » (зі змінами та доповненнями, затвердженими Вченою радою університету від 22.04.2021, протокол № 7) / Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка». Дніпро : НТУ «ДП», 2021. 12 с.

Освітня програма оприлюднюється на сайті університету до початку прийому студентів на навчання.

Освітня програма поширюється на всі кафедри університету та вводиться в дію з 01 вересня 2024 року.

Термін дії освітньої програми не може перевищувати 3 роки 10 місяців та/або період акредитації. Освітня програма підлягає перегляду та доопрацюванню відповідно до змін нормативної бази України в сфері вищої освіти, але не рідше одного разу на рік.

Відповідальність за якість та унікальні конкурентні переваги освітньої програми несе гарант освітньої програми.

Навчальне видання

Розробники:

Олена Юріївна Чуріканова
Дмитро Васильович Кабаченко
Оксана Юріївна Приходченко
Єрак Олександр Володимирович
Кочура Денис Віталійович

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА ПІДГОТОВКИ БАКАЛАВРІВ
СПЕЦІАЛЬНОСТІ 051 Економіка

Електронний ресурс

Видано

у Національному технічному університеті
«Дніпровська політехніка».

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру ДК № 1842 від 11.06.2004.
49005, м. Дніпро, просп. Дмитра Яворницького, 19.

Товариство з обмеженою відповідальністю «Експерт-Груп»

49000, м. Дніпро, вул. Станична, 38
тел. (0562) 31-88-52; (0562) 31-88-53 факс

вих. №
від 25.01.2024 р.

РЕЦЕНЗІЯ-ВІДГУК

освітня програма «Економіка»
Спеціальність 051 Економіка
Ступінь вищої освіти: бакалавр
Освітня кваліфікація: бакалавр з економіки

Освітня програма представляє собою високоякісну та просунуту навчальну програму, спрямовану на глибоке вивчення економічних наук та розвиток необхідних компетенцій для успішної професійної діяльності.

Однією з ключових мет цієї програми є надання студентам фундаментальних знань та формування практичних навичок у галузі економіки. Програма успішно досягає цих цілей, сприяючи розумінню основних економічних принципів, розвитку навичок оцінювання економічних процесів та аналізу ринків. Важливий акцент робиться на вирішенні економічних проблем та прийнятті рішень в умовах нестабільності та змін, що підготовлює студентів до викликів сучасного економічного середовища.

Програма ефективно взаємодіє з об'єктом вивчення та професійною діяльністю, що включає закономірності функціонування та розвитку соціально-економічних систем. Моделювання, прогнозування та регулювання вивчаються як невід'ємні складові роботи економіста, що робить програму реалістичною та актуальною.

Теоретичний зміст предметної області вражає своєю широкою палітрою понять, категорій, концепцій та принципів економічних наук, що глибоко поглиблює розуміння студентів предмету. Методи навчання включають загальнонаукові та математичні підходи, а також економіко-математичне моделювання, надаючи студентам широкий арсенал інструментів для аналізу економічних явищ.

Використання сучасного інформаційно-комунікаційного обладнання та програмних продуктів, таких як MS Office, MATLAB, відображає інноваційний підхід до підготовки фахівців. Це допомагає студентам з легкістю впроваджувати отримані знання в професійну діяльність.

Однак на зважаючи на загальний позитивний відгук щодо ОП, слід наголосити на деяких моментах які можуть бути покращені. Так, рекомендовано в робочу програму за освітньої компонентною Електрона економіка додати змістовні модулі у яких розкриватимуться більш широко світові практики, а в

практичних завданнях приділити увагу розгляду світових практичних кейсів з електронної економіки.

Загальною характеристикою можна сказати, що освітня програма вражає своєю системністю, високим стандартом навчання та акцентом на практичну застосовність здобутих знань. Це відмінна ініціатива, яка сприятиме підготовці конкурентоспроможних економістів на майбутнє.

Директор ТОВ «Експерт груп».

Юрєвич Т.А.

**Товариство з обмеженою відповідальністю
Сертифікований суб'єкт оціночної діяльності
Дніпро, вул. Гідропаркова, 11/220, (067) 2814176, kpd@ua.fm
Рахунок UA 60 322313 0000026006000029394 в АТ «Укресімбанк»**

**Вих. № 18/21
19.01.2024 р.**

РЕЦЕНЗІЯ

*на освітню програму «Економіка»
Спеціальність 051 Економіка
Ступінь вищої освіти: бакалавр
Освітня кваліфікація: бакалавр з економіки*

Освітню програму можна визначити як відмінний приклад високоякісної ініціативи, спрямованої на надання студентам компетентностей та глибоких знань у галузі економіки.

Основна мета програми - надання студентам відмінного розуміння основних економічних принципів та закономірностей, а також формування в них навичок оцінювання економічних процесів та аналізу ринків. Програма допомагає студентам вирішувати економічні проблеми та приймати обґрунтовані рішення в умовах постійної нестабільності та змін в економічному середовищі.

Високий рівень уваги до розвитку критичного мислення та аналітичних навичок визначає успіх програми. Студенти отримують можливість формувати навички проведення досліджень та аналізу економічних процесів, що вирізняє їх на фоні інших випускників.

Додатковий позитив - обов'язковість ознайомчої, виробничої та передатестаційної практик. Це дозволяє студентам застосовувати теоретичні знання у практичних сценаріях, отримуючи цінний досвід та підготовку до майбутньої професійної діяльності.

Не зважаючи на загальний позитивний відгук, хотілося б надати рекомендації щодо покращення викладання за даною ОП. Так при викладанні ОК «Оцінка вартості майна підприємства» під час проведення студентам практичних занять пропонується вирішення розрахункових задач. Але найбільший ефект для успішного засвоєння курсу принесло б саме вирішення індивідуальних ситуаційних завдань які б наблизили уявлення студентів до розуміння реальної роботи експертів.

Насправді ця програма виходить за рамки звичайного академічного підходу, оскільки вона узгоджена з програмою підготовки бакалаврів соціальних наук з економіки Вільнюського технічного університету імені Гедимінаса. Також, можливість участі у програмі подвійних дипломів свідчить про високий стандарт освітньо-професійної програми та готовність випускників конкурувати на міжнародному ринку праці.

Загальна характеристика цієї освітньої програми свідчить про те, що вона не тільки відповідає сучасним вимогам галузі економіки, але і активно сприяє розвитку креативності та адаптації студентів до реальних викликів економічного світу.

Директор
ТОВ КПД «Консалтинг»

Скрипка Є.С.

19.01.2024

РЕЦЕНЗІЯ

на освітню програму «Економіка»
Спеціальність 051 Економіка
Ступінь вищої освіти: бакалавр
Освітня кваліфікація: бакалавр з економіки

Освітня програма вражає своєю високою якістю та інноваційним підходом до навчання. Викладання реалізується на основі студентсько-орієнтованого підходу та проблемно-орієнтованого навчання, спрямованого на формування в студентів широкого спектру навичок та знань у галузі економіки.

Однією з ключових переваг програми є активне використання методів, методик та технологій навчання. Проблемне навчання, що базується на самостійному вирішенні студентами проблемних завдань, дозволяє їм розвивати аналітичні та критичні навички. Використання ігрових технологій та тренінгових засобів сприяє активній участі та формуванню навичок вирішення завдань на основі компромісів та стратегічного вибору.

Аудиторна робота організована різноманітно, включаючи лекції, практичні заняття, лабораторні роботи, семінари, індивідуальні консультації та практичний досвід. Важливою складовою є обов'язкова участь студентів у практиках, що сприяє впровадженню теоретичних знань у реальний професійний контекст.

Методологічна різноманітність використовуваних методів, таких як метод кейс-стаді, презентації, дискусії, робота в групах та інші, свідчить про глибокий підхід до навчання та врахування різних стилів та шляхів усвідомлення матеріалу студентами.

Неабияким плюсом є також використання системи Moodle для самонавчання, що сприяє зручному та ефективному отриманню навчального матеріалу. Крім того, співпраця з Вільнюським технічним університетом імені Гедимінаса, що включає можливість отримання подвійного диплому, робить цю програму ще більш привабливою для студентів, які мають амбіції в міжнародному аспекті.

Не зважаючи на загальне позитивне враження щодо ОП, хотілося б відзначити деякі питання які б зробили ОП більш сучасною та привабливою в освітньому середовищі. Так, значна частина ОК в ОП присвячена застосуванню економіко-математичного моделювання. Це відображено в ОК «Економіко-математичне моделювання», «Прогнозування соціально-економічних систем». Аналізуючи зміст модулів, які викладаються можна зробити висновок про те, що вони сконцентровані на більш класичних методах. Але в сучасному світі вже широко використовуються інструменти нейронних мереж, генетичних алгоритмів. На наш погляд було б доречним при викладанні зазначених ОК приділити окрему увагу сучасним інструментам.

Загалом, ця освітня програма представляє собою сучасний та комплексний підхід до навчання, де теорія і практика взаємодіють, сприяючи глибокому розумінню студентами економічних процесів та підготовці їх до успішної професійної кар'єри.

Завідувач відділом системного
аналізу і проблем керування
ІТМ НАНУ і ДКАУ, д.т.н.,
професор, член-кореспондент НАНУ

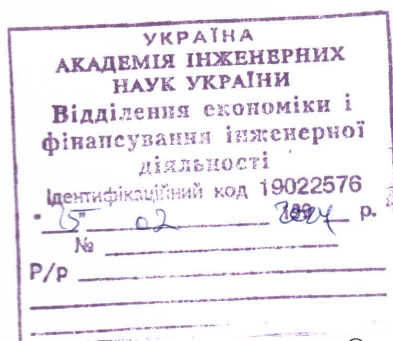

Анатолій АЛПАТОВ

Підпис Анатолія АЛПАТОВА засвідчую.
Учений секретар ІТМ НАНУ і ДКАУ,
к.т.н., с.н.с.

Людмила ЛАПІНА

РЕЦЕНЗІЯ

на освітню програму «Економіка»

Спеціальність 051 Економіка

Ступінь вищої освіти: бакалавр

Освітня кваліфікація: бакалавр з економіки

Освітня програма 051 Економіка представляє собою комплексний підхід до навчання, спрямований на надання студентам глибоких знань та розвиток ключових навичок у галузі економіки.

Важливими цілями програми є розуміння основних економічних принципів та закономірностей, а також формування навичок оцінювання економічних процесів та аналізу ринків. Програма акцентує увагу на вирішенні економічних проблем та прийнятті рішень в умовах нестабільності та змін, що важливо для підготовки студентів до викликів сучасного бізнес-середовища.

Особливу увагу слід звернути на розвиток критичного мислення та аналітичних навичок, що стає основою для ефективного розв'язання завдань у сфері економіки. Програма також сприяє формуванню вмій і навичок у проведенні досліджень та аналізу економічних процесів, що важливо для розвитку наукового підходу до вивчення галузі.

Об'єкт вивчення та професійної діяльності включає закономірності функціонування та розвитку соціально-економічних систем, зокрема їх моделювання, прогнозування та регулювання. Такий підхід дозволяє студентам отримати комплексне розуміння сучасного економічного ландшафту.

Теоретичний зміст предметної області включає поняття, категорії, концепції та принципи економічних наук, що надає студентам теоретичну базу для подальшого практичного застосування отриманих знань.

Зазначимо, що програма ефективно використовує загальнонаукові методи пізнання та дослідницької діяльності, математичні та статистичні методи економічного аналізу, що сприяє системному підходу до вивчення предмету.

Щодо інструментів та обладнання, програма враховує важливість використання сучасного інформаційно-комунікаційного обладнання та програмних продуктів, що застосовуються в професійній діяльності.

Використання таких інструментів, як MS Office, SPSS, MATLAB, додає практичність до навчання та підготовлює студентів до викликів сучасного економічного середовища.

Впровадження освітньої компоненти "Міждисциплінарний проект з інженерної економіки" в освітню програму заслуговує на увагу, оскільки це сприяє інтеграції знань, розвитку практичних навичок, підготовці до ринку праці, стимулюванню творчості та інновацій, формуванню критичного мислення, стимулюванню самоосвіти та соціальній взаємодії, покращуючи якість освіти та готуючи студентів до викликів сучасного світу.

Не зважаючи на загальний позитивний відгук, слід зазначити деякі аспекти які можуть бути покращені. Враховуючи той факт що навчання зараз відбувається переважно в дистанційному форматі, увага студентів значно знижена, а отже рівень засвоєння інформації можна вважати низьким. Студентам критично не вистачає комунікації і цей аспект може бути врахований під час навчання. Важливо збільшити кількість інтерактивних та практичних завдань в рамках кожного курсу. Це допоможе студентам отримати практичний досвід та вміння вирішувати реальні економічні завдання.

Загалом, освітня програма "Соціальні та поведінкові науки / Економіка" вражає своєю структурованістю та акцентом на розвиток необхідних компетенцій для успішної кар'єри у галузі економіки. Це важлива ініціатива, що сприяє якісній підготовці фахівців у цій стратегічно важливій сфері.

Голова відділення, к.е.н.

Віталій СОЛОМКО

Рецензія на освітню програму "Економіка" рівня бакалавр

Спеціальності 051 Економіка

Кафедра економіки та економічної кібернетики

Національний ТУ «Дніпровська політехніка»

Освітня програма "Економіка" рівня бакалавр університету демонструє високий рівень відповідності вимогам сучасного ринку праці та економічного середовища. Програма орієнтована на формування глибоких теоретичних знань та практичних навичок у галузі економіки, що забезпечує підготовку висококваліфікованих фахівців, здатних адаптуватися до швидкозмінних умов економічного середовища.

Сильні сторони програми

Програма пропонує широкий спектр курсів, що охоплюють основні аспекти економіки, включаючи макро- та мікроекономіку, фінанси, маркетинг, управління та інші дисципліни. Це сприяє формуванню всебічного розуміння економічних процесів.

Важливою частиною програми є виробничі та передатестаційні практики, що дозволяють студентам застосовувати отримані теоретичні знання на практиці. Це підвищує рівень їхньої готовності до професійної діяльності після завершення навчання.

Використання інтерактивних методів навчання, таких як кейс-стаді, групові проекти та семінари, сприяє активному залученню студентів у навчальний процес та розвитку їхніх комунікативних і аналітичних навичок.

Програма включає вивчення міжнародних економічних процесів та практик, що дає студентам можливість зрозуміти глобальні тенденції та адаптувати свої знання до різних економічних контекстів.

Зауваження та пропозиції щодо покращення

Для покращення курсу "Управління проектами" слід розширити акцент на економічну оцінку ефективності проектів, включаючи детальне вивчення методів чистої приведеної вартості (NPV), внутрішньої норми прибутковості (IRR) та аналізу окупності. Варто використовувати реальні бізнес-кейси, інтегрувати спеціалізоване програмне забезпечення для управління проектами та фінансового аналізу, а також залучати міждисциплінарний підхід, поєднуючи знання з фінансів, економіки та стратегічного менеджменту.

Висновок

Освітня програма "Економіка" рівня бакалавр є комплексною та сучасною, забезпечуючи студентам необхідні знання та навички для успішної кар'єри в економічній сфері. Враховуючи вищезазначені зауваження та пропозиції, програма може стати ще більш ефективною та відповідати найновішим тенденціям та вимогам ринку праці.

Директор

Денис КАПІНУС